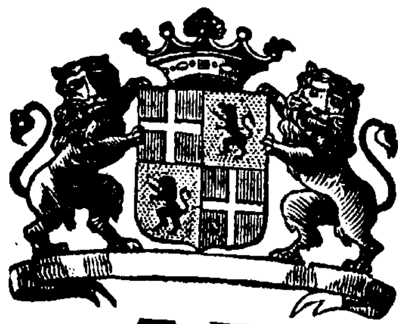
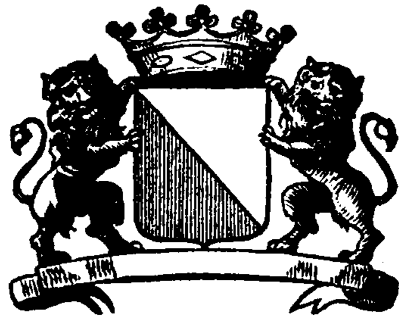
A°. 1855. N°. 117.

WOENSDAG 16 MEI.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

Morgen zal er wegens den Hemelvaartsdag geene Courant worden uitgegeven.

Bij het nommer van heden behoort een bijvoegsel bevattende: het verkort verslag van de memorie van beantwoording der regering op het ontwerp van afschaffing van den akzijns op het gemaal, het antwoord der kommissie, volgens hetwelk thans een nieuw onderzoek in de afdeelingen noodig is, en het vervolg en slot van de Gemeenteraadszittingen.

De gewone audientie van den heer Kommissaris des Konings in de provincie Utrecht zal op Zaturdag den 19. Mei 1855 geen plaats hebben.

KENNISGEVING.
VERKIEZINGEN.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gezien het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Utrecht van den 26. April 1855 No. 33, bepalende den tijd, waarop tot eene verkiezing van een lid der Provinciale Staten in het Hoofdkiesdistrict Utrecht zal worden overgegaan, in plaats van den Heer Mr. *J. G. J.* Baron *van Ittersum*, die overleden is;

Brengen bij deze ter kennis van de ingezetenen, dat de verkiezing van een lid der voormelde Staten, ter voorziening in de ontstane vacature zal plaats hebben op Woensdag den 30. Mei aanstaande, dat het bureau ter inlevering der Stembriefjes zal gehouden worden in het Stadhuis, in te gaan aan het Oudkerkhof, van des morgens ten 9 tot des namiddags ten 5 ure, en dat de opening der ingeleverde Stembriefjes zal geschieden des daags daaraanvolgende, aanvangende des morgens ten 9 ure, in het voormelde lokaal.

Wordende voorts de belanghebbenden herinnerd de bepalingen der wet, om in *persoon* op de plaats voor de inlevering bestemd, te verschijnen, om duidelijk den persoon aan te wijzen op wien men zijne stem uitbrengt, doch de stembriefjes niet te onderteekenen, vermits onderteekende briefjes, zoo mede die, welke niet ingevuld zijn, anderen omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht, van onwaarde moeten worden verklaard, terwijl eindelijk de belanghebbenden worden uitgenoodigd, *om het Stembriefje, nadat het in zijn geheel van den oproepingsbrief zal zijn afgesneden*, digt te vouwen, maar niet te sluiten of te verzegelen, en om bij de stemming den oproepingsbrief mede brengen.

Utrecht, den 15. Mei 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HINLóPEN, weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
H. G. RÖMER.

KENNISGEVING.

De Commissie voor de **Stedelijke Zangschool** zal op Zaturdag den 19. Mei 1855, des avonds ten zes ure, ten stadhuize zitting houden, tot het aannemen van nieuwe leerlingen.

UTRECHT 16 Mei.

Het Engelsche ministerie is in het Hoogerhuis reeds gelukkig uit den eersten kamp opgestaan: het verkreeg eene meerderheid van 110 stemmen. Een ernstiger strijd zal echter in het Huis der Gemeenten plaats hebben; maar men berigt, dat lord *Palmerston* nog geweigerd heeft een dag voor de beraadslaging der motiën van de heeren *Layard* en *Milner Gibson* te bepalen.

De Engelsch-Fransche pers wordt elken dag bitterder tegenover Oostenrijk; toch schijnt het niet, dat het Weener kabinet meer dan eene welwillende onzijdigheid ten opzigte der Westmagten zal handhaven, hoe krijgshaftig de meeste Oostenrijksche bladen ook nu en dan zijn. De *Oest. Z.* blijft beweren, dat Frankrijk eerst minstens 300,000 man aan den Rijn moet opstellen, om te doen zien, dat het den oorlog met ernst wil voeren; maar ook dan mag men gelooven, dat Oostenrijk niet gretiger den sabel zal trekken. Intusschen beweert men te Parijs, dat men Oostenrijk voor zijne gereede medewerking in den oorlog het volledig bezit der Donau vorstendommen aan wil bieden en dat zelfs Turkije in dien afstand zou genoegen nemen; de Porte bezit slechts leenheerlijke regten over die prinsdommen.

De mededeeling van Rusland, dat het de 2 eerste der 4 voorwaarden zal handhaven mits Duitschland onzijdig blijve, zal den Bond slechts te meer doen inzien, hoezeer het eigenbelang de voortdurende neutraliteit vereischt.

Uit de laatste depêches, door de Eng. regering van het kamp van Sebastopol medegedeeld, blijkt, dat de Russen telkens uitvallen doen. — De gewone berigten uit Konstantinopel geven enkele bijzonderheden omtrent de aftreding van *Reschid-Pacha.* — Ze melden ook, dat het leger in Azië in goeden staat is. De *Algem. Z.* heeft echter dezer dagen in een opzettelijk artikel te kennen gegeven, hoe de Turksche opperbevelhebbers, door hun verkeerd gedrag jegens de Geörgiers, deze in plaats van tot hunne medestrijders tot hunne heftige vijanden hebben gemaakt. Als de Porte Georgië met eene geheele afhankelijkheids verklaring had gevleid, dan had men op den afval van de krijgshaftige bevolking van dat gewest van Rusland kunnen rekening maken. — *Schamyl*, zegt men, is na de terugkomst van zijn zoon uit Petersburg veel minder vijandig gezind jegens de Russen. — Perzië schijnt nog steeds in geenen deele voornemens zich aan Rusland aan te sluiten.

Gister is de tentoonstelling te Parijs geopend. Men wil, dat koningin *Victoria* Parijs in Augustus zal bezoeken.

— Z. M. de Koning heeft pensioen verleend aan den ritmeester *G. J. te Boekhorst;* — en heeft benoemd bij het 2. reg. drag.: tot ritm. *H. H. Guerin*, en tot 1. luit. *A. J. M. C.* baron *de Posson.*

— Zondag avond tegen half 2 ure is Z. M. onze geëerbiedigde Koning voor Coblentz aangekomen. Het geschutgebulder kondigde de landing der stoomboot aan. Generaal *v. Wedell*, generaal *v. Hirschfeld* en de opper-president *v. Kleist Retzow* gingen Z. M. hunne opwachting aan boord maken, terwijl de autoriteiten op het hoofd aanwezig waren en de troepen op de werf geschaard stonden. Z. M. heeft slechts eenige wachten voor de boot aangenomen, waar hij overigens bleef vernachten. Maandag morgen ten half acht ure is Z. M., vergezeld door generaal *v. Wedell*, met postrijtuig naar Trier vertrokken.

:— H. M. de Koningin-Weduwe is gisteren ten $12^1/_2$ ure met den spoortrein uit de residentie naar Soestdijk vertrokken.

— Men verzekert ons, dat niet alleen prins *Frederik*, maar ook prins *Hendrik*, het voornemen zouden hebben tijdens het aanstaande landhuishoudkundig kongres den Bosch te bezoeken. *Arnh. C.*

— Met leedwezen verneemt men, dat de stoeterij van Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden* te Apeldoorn, eerlang zal opgeheven en de paarden in het openbaar verkocht zullen worden. *(G.)*

— Bij het departement van binnenlandsche zaken is van de heeren *H.* en *B. Salomonson*, te Manchester, nader ontvangen eene som van ruim *f* 1100,— ingezameld ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood in Nederland.

— Van regeringswege wordt aangekondigd, dat de middelen, gedurende de vier eerste maanden van dit jaar 1855, hebben opgebragt 19 millioenen 251,036 gulden; terwijl de opbrengst, gedurende gelijk tijdsverloop van het vorige jaar 1854, is geweest 18 millioenen 860,436 gulden.

§— Het ontwerp van wet, omtrent het vervoer van buskruid, oorlogsbehoeften en brandstoffen, is in de afdeelingen van de Tweede Kamer behandeld. De leden hebben daarbij hunne bevreemding te kennen gegeven, dat de aanvulling van de gebrekkige wet van 1815 binnen zoo naauwe grenzen beperkt is, even als over de minder gewenschte redaktie, dewijl de daarin voorkomende straf bepalingen zóó weinig strookten met de hier te lande aangenomen beginselen. — Reeds het opschrift dier wet is onvolledig. Daarin wordt alleen van bepalingen en voorbehoedmiddelen omtrent het *vervoer* van buskruid, enz. gewag gemaakt; terwijl dan toch in de artt. 21 en volgg. ook beperkingen omtrent den *verkoop* en het *in voorraad hebben* dierzelfde ligt ontvlambare stoffe voorkomen. — Verder wordt in dit rapport nog gewezen op de verkeerde straf bepalingen, vooral daarin bestaande, dat de boeten vast bepaald worden aangegeven, zonder dat bij niet betaling gevangenschap wordt in de plaats gesteld. — Een en ander duidt genoegzaam aan, dat men over dit ontwerp niet wel tevreden is.

§ — Van regeringswege is aan de Tweede-Kamer medegedeeld de rekening van het fonds, voor de kolonisatie van behoeftigen in de kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid, over het dienstjaar 1853. Deze rekening is geopend met een batig slot van *f* 160.657 van die van 1852, en sluit met eene bate van *f* 39,087. Uit de daarbij gevoegde memorie van Z. E. den Minister blijkt, dat deze vermindering is te weeg gebragt, door de weigering van onderscheidene gemeente-besturen om de kosten te betalen van de verpleging van door den regter veroordeelde bedelaars en landloopers, en ook vermits in der tijd de daarvoor op de staatsbegrooting uitgetrokken som van *f* 200,000, eerst tot *f* 160,000 en vervolgens tot *f* 100,000 is ingekort. Naar het oordeel des ministers zal, uit hoofde van een en ander, de rekening van 1854 vermoedelijk een nadeelig slot opleveren, maar zal, indien de ingediende voordragt, ter zake van deze weigering, wordt aangenomen, ruim daarin kunnen worden voorzien.

— Men meldt uit Galatz, dat aldaar in den nacht van 25 op 26 April eene depêche van den generaal *Luders* uit Kischeneff is ontvangen, waarin hij kennis geeft, van den minister van buitenlandsche zaken te Petersburg bevel ontvangen te hebben om de vaart op den Donau vrij te laten voor alle schepen onder neutrale vlag, op voorwaarde echter, dat zij elk voorzien zijn van een certifikaat van den minister van koophandel hunner natie, meldende, dat het schip bevracht is door een handelaar dier natie en bestemd naar eene haven van het land, welks vlag het voert. Bijv. een Hollandsch schip kan alleen bevracht worden door een Hollandsch koopman en bestemd worden naar eene Hollandsche haven. Dit berigt heeft de vrachtprijzen doen dalen. *Hbl.*

— Met zekerheid meldt men aan de *N. R. Ct.* dat thans de versmalling van het spoor naar Amsterdam gereed is; daaraan was in de laatste dagen met kracht gewerkt. Den 13. is er een proefrit van Amsterdam over dit spoor gedaan, en het is vermoedelijk dat, gelijktijdig of zeer kort na de opening van den weg naar Gouda, het vervoer langs Utrecht zal plaats hebben.

— Eene groote menigte Studenten onzer Hoogeschool heeft het plan gevormd, om dezen avond, na de voorstelling van de Opera *l'Elisir d'Amore* eene nieuwe hulde te brengen aan de rijkbegaafde zangeres MARIA VON MARRA, door het houden eener Serenade bij fakkellicht. Eere zij deze muzenzoonen, die hooge verdiensten zoo naar waarde weten te schatten.

— In de zitting van den gemeenteraad van 's Hage van gister, is onder anderen ingekomen een rekwest van verschillende ingezetenen, die, met het doel om hier ter stede eene wasch- en bad-inrigting daar te stellen, verzoeken, dat hun tot dat einde worden afgestaan de zoogenaamde zalen achter de Groote Kerk.

— Men meldt uit Deventer van den 15 Mei: „Ofschoon reeds sedert eenige maanden zijne betrekking aan het Athenaeum aanvaard hebbende, deed Zaturdag jl. de Hoogleeraar *Kiehl* zijne inaugurale oratie en sprak Zijn Hooggel. over *de litteris antiquis ad instituendam juventutem retinendis*, d. i. over de noodzakelijkheid van het behoud der studie van de oude letteren bij het onderwijs. Na de barbaarschheid, welke in de middeleeuwen heerschte, hebben de oude letteren, volgens den redenaar, krachtig medegewerkt tot het ontstaan der nieuwere beschaving, vooral blijkbaar in de kerkhervorming; door die beschaving is de maatschappij thans op een veel hooger standpunt dan de klassieke oudheid, en van daar wordt de studie van die oudheid thans, en ten onregte, te min geacht, want zij heeft nog, regtstreeks of middellijk, eenen zeer grooten invloed, en wel door het onderwijs. Het middelbaar onderwijs in Nederland zal altijd voor een groot deel moeten bestaan uit het aanleeren der Engelsche, Fransche en Duitsche talen, dus moeten gegrond zijn op taalstudie; deze zal nog langen tijd niet grondig kunnen wezen, tenzij rustende op de studie der oude talen, welke derhalve als voorbereiding voor het Akademiesch onderwijs moet worden behouden, ook ondanks eene reeks bezwaren, die achtervolgens besproken werden. Deze manier heeft vooral het groote voordeel, dat zij de jongelieden zoolang mogelijk vrijlaat in de keuze van hunne bestemming, en hen geleidelijk daartoe brengt; overigens moet de studie der oude talen verlaten worden door diegenen, welke reeds op beslissende wijs de studie der Medicijnen of Natuurwetenschappen gekozen hebben, maar niet zoolang zij daaromtrent nog in 't onzekere zijn. Het bovenstaande is de voorname inhoud van het hoofdzakelijk deel dezer redevoering, die buitendien nog uit eene betrekkelijke uitgebreide inleiding bestond, en besloten werd door verscheidene toespraken aan korporatien en enkele personen, die tot het Athenaeum en den Spreker in betrekking staan. Bij gelegenheid van eene dier toespraken drong de redenaar met kracht en eenigzins in het breede aan op het invoeren van het zoogenaamde Staatsexamen, welken maatregel hij als volstrekt onmisbaar kenschetste.

Gisteren hield mede Prof. *L. Mulder* zijne inwijdingsrede, tot hoofdzakelijk onderwerp hebbende: *de invloed van de toepassing der wetenschappen op de uitoefening van den landbouw.*

Na afloop der plegtigheid, zoowel Zaturdag als gisteren, gaven de inwoners en vooral ook het korps studenten veel blijken dat zij alles, wat de bloei van het Athenaeum betreft, ten hoogste waarderen, en gaven op veelvuldige wijze te kennen, dat zij ook deze dagen als ware feestdagen beschouwden.

— De *Noordbrabander* meldt uit Tilburg, 12 Mei: „Men verneemt dat de processie van Oirschot, Diessen en environs naar de zoogenaamde Oirschotsche kapel wettig gesuprimeerd is, en de officier van justitie zich te dier plaatse tot onderzoek begeven heeft."

— Van het eiland Beveland zijn den 19 weder 109 personen over Rotterdam naar N. Amerika vertrokken, die deze week nog door 71 landverhuizers zullen gevolgd worden.

De landverhuizers worden niet afgeschrikt, ofschoon voor eenige dagen pas de tijding werd ontvangen van het verongelukken van een schip, eenige dagen na het vertrek uit Liverpool, waarbij ook eenige Zeeuwsche landverhuizers omkwamen.

— Door Z. M. is magtiging verleend om de schoonerbrik Macasser en de schooner Atalante te bestemmen om dit jaar de haringvloot te begeleiden en te bewaken, alsmede om den eersten jaagharing voor het stoomschip Sindoro te doen afhalen.

— Zr. Ms. korvet Urania zal van Hellevoetsluis naar Willemsoord vertrekken en is bestemd voor praktische oefeningen van de adelborsten. Den 15. Junij zullen de adelborsten van Breda weder eenen oefeningstogt doen.

— De *Gazette van Gent* bevat de volgende mededeeling omtrent de voorstelling door de Vlaamsche maatschappij aldaar ten voordeele der noodlijdenden door de overstrooming hier te lande gegeven:

„Gisteren heeft alhier de maetschappy *Broedermin en Taelyver* hare buitengewoone vertooning gegeven, ten voordeele der overgestroomenden van Holland. Men weet, dat die vertooning samengesteld was uit twee stukken, geschreven ter verheerlyking van twee mannen die aen Zuid- en Noord-Nederland dierbaer zyn, namelyk uit een drama op Egmont, door den president der maetschappy, oud-kolonel *van Geert*, en uit een voor de eerste mael gespeeld vaudeville *Vader Cats*, door den sekretaris der maetschappy, den vruchtbaren tooneelschryver, heer *van Peene*, van wien de gedachte dier vertooning is uitgegaen. Het publiek had het verhevene doel der gentsche rederykers, of zoo men ze wil heeten, begrepen: de bloem onzer gentsche stad was ten schouburge vereenigd. Buiten burgemeester en schepenen, verscheidene raedsheeren, en onze letterkundigen bemerkte men de notabelste familien: dat de konsul der Nederlanden met de hier verblyvende hollandsche huisgezinnen niet achterwege gebleven waren, spreekt van zelfs. Men kent het talent onzer liefhebbery-tooneelisten: ook dat van den heer *van Peene* is sedert lang gewaerdeerd. De type van *Cats*, die aen het nederlandsch tooneel nog ontbrak, zal ook in Holland byval vinden. — Na dit stuk is er een briefje op 't tooneel geworpen, waervan de lezing levendig is toegejuicht geweest. 'T zijn verzen van den heer *van Duyse*, zoo wy meenen, die door zyne genegenheid voor onze ongelukkige broeders van Holland niet ongunstig bekend is.

Kunstenaren „ lauwerblaren
Zijn voor menschenmin te klein.
De Opperkoning „ biedt ze een looning
Reeds op aerde hemelrein.

Gentsche bloemen „ hoe te roemen,
Zijn voor haer te kort een krans:
Want zij flonkert „ onverdonkerd
In des Heeren eigen glans.

Al wat vroed is „ groot en goed is.
Vloeit van hem den boezem in.
Hij beloone u „ en bekroone u
Voor uw tael en broedermin!

Tranen droogt gij „ zoo verhoogt gij
Tot een godsdienst de eêlste kunst.
Wat verzinke „ o omblinke
Neêrlands dank en 's Heeren gunst!

Egmonts grootheid „ bij de snoodheid
Van een dweependen barbaar,
En Catses grijsheid „ zoo vol wijsheid,
O, wat zielinnemend paer!

Dat bezielt gij! „ zoo vernielt gij
Domheid en geweld te saem.
Roert en treft ons „ en verheft ons
Tot den roem van Neêrlands naem.

Batten, Belgen „ lettertelgen
Van hetzelfde vaderland,
Blijven broeders „ vrijheidshoeders:
Onverbreekbaer is hun band.

Laet ze dalen „ de vassalen
Van het fransch; wij staen, God dank,
Gent is krachtig „ Gent is machtig,
Gent is ceuwig vrij en vrank!

„Hopen wy, dat, welkdanig ook de financiële uitslag van die menschlievende vertooning moge geweest zyn, zy dienen zal om den broederband, die tusschen Zuid- en Noord-Nederland bestaet, nog naauwer te sluiten."

DEN HELDER 15 Mei.

Te Texel binnen Adriana Anna Susanna, kapt. *Schenk*, van Suriname.

Uitgezeild Adrianus en Willem, kapt. *Scheeve*, naar Suriname, Maria Elise, kapt. *v. d. Putte*, naar Batavia.

INGEZONDEN.

Laatsleden Zondag (6 Mei) vergastten de Vereenigingen *Concordiâ crescens* en *Arion* het Utrechtsch publiek, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, op eene *Soirée-musicale-litteraire*, die wij meenen, dat niet met stilzwijgen mag worden voorbijgegaan. Deze aan Muzijk en Letteren gewijde Gezelschappen bestaan uit eenige kweekelingen van 's Rijks Hospitaal, die zich, tot nuttige verpoozing van meer ernstige studiën, onledig houden met de beoefening van fraaije wetenschap en kunst. Eene zeer talrijke schaar van toehoorders, door hen beleefdelijk ter bijwoning dier *Soirée* uitgenoodigd, was getuige van de waarlijk lofverdienende hoogte, waarop deze jeugdige voorstanders van het schoone en goede het reeds hebben gebragt, zoo in het voordragen van fraaije muzijkale compositie, als in het reciteren van levendige vaderlandsche poëzij. Aangenaam tusschen Toon- en Letterkunde afgewisseld, onderscheidde zich hier vooral het Piano-, Fluit- en Vioolspel der heeren *von Römer*, *Bettink*, *Tombrink*, *van Lier* en *Baum*; terwijl de heeren *Vlaanderen*, *van Opdorp* en *Gori* door hun Rederijkerstalent, niet minder dan hunne muzijkale medestanders, zich luiden bijval mogten verwerven. — Ten 7 ure aangevangen, liep deze gezellige zamenkomst — waarbij men, met genoegen, een aantal aanzienlijke personen opmerkte — tegen half elf ure, tot aller genoegen, ten einde. Moge *crescendo* de bloei dezer Vereenigingen blijven voortgaan: waar wetenschap en kunst zich paren met goeden smaak, daar veredelt zich ook van-zelf, het gemoed: (*emollit mores*, *dedicisse fideliter artes*) en de kweekelingen van 's Rijks Hospitaal verdienen allezins lof, door het bewijs, wat zij ons leverden, van *dien* weg te hebben ingeslagen en steeds te willen blijven bewandelen. II.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 3 Mei.

Plotseling heeft zich hier het berigt verspreid van de aftreding van *Reschid Pacha* als grootvisier. Die aftreding is het gevolg van de terugroeping van *Mehemet Ali Pacha* uit zijn verbanningsoord, werwaarts hij pas was heengezonden. *Reschid*, zelf verrast door die terugroeping, heeft geoordeeld, dat zulk een maatregel niet buiten den Ministerraad mogt worden vastgesteld en heeft zijn ontslag aangeboden, dat den volgenden dag is verleend. Dat *Ali Pacha* hem vervangt, beschouwt men als eene beleefdheid jegens Frankrijk, ofschoon de diplomatie in deze ministeriële wijziging niet den voet heeft gehad. Toch beweren eenigen, dat de wijziging niet zoo gemakkelijk ware geschied, wanneer lord *Redcliff* in de hoofdstad was aanwezig geweest. — De oorzaak van het zoo onverwacht weder in genade opnemen van *Mehemet Ali Pacha* is onbekend.

De tijdingen van het Aziatiesch leger zijn voldoende. Erzerum wordt in goeden staat van verdediging gebragt, en er wordt een weg daargesteld van Trapezunt tot Erzerum. Het is vooral het gemis aan een goeden weg geweest, dat de toestand van het leger in Azië in den winter zoo jammerlijk heeft doen zijn.

Betreffende Perzië is een belangrijk berigt ontvangen. De Khan van Khiva was op aandrang van Rusland met een leger van 30,000 man tegen Perzië opgerukt. Reeds bedreigde hij Meshet, toen een 60tal Turkomannen den Khan, zijne beide zonen, zijn broeder en zijne eerste veldoversten hebben vermoord; het leger is toen uit elkâar gegaan en Perzië uit een groot gevaar gered. Den 10. April had deze gebeurtenis plaats gegrepen. Hieruit zou blijken, dat Perzië nog geenzins zich met Rusland tegen Turkije verbonden heeft.

Door de verwoesting van Brussa moet er eene andere provincie-hoofdstad worden gekozen en schijnt Ghemleck daartoe aangewezen.

De cholera neemt in het kamp van het reserveleger af, maar eischt daarentegen nog al slagtoffers in Konstantinopel zelf.

SPANJE.

MADRID, 10 Mei.

De Cortès hebben beslist, dat de zittingen met den zomer niet zullen geschorst worden, nadat de regering had te kennen gegeven, dat ze af zou treden, als de Cortès vakantie namen.

In den ministerraad wordt er steeds over de toetreding van Spanje tot het verbond der Westmagten beraadslaagd.

MADRID Zondag 13 Mei.

Gisteren hebben de Cortes den vijftienden grondslag der konstitutie aangenomen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Mei.

Men wacht de antwoorden van Londen en Parijs nog steeds. Graaf *Walewski* is trouwens eerst den 9. te Parijs aangekomen. Om zich in zijn ministerie te installeren zal hij minstens 24 uren behoeven en nog zooveel tijd, om van de laatste depêches en protokollen kennis te nemen. Daardoor heeft men reeds den 12. Mei, en zijn de dépêches dien dag

per koerier afgezonden, ze kunnen dan niet voor den 15. hier ontvangen worden.

De troepen bewegingen duren voort, zonder dat men er eenigermate uit kan opmaken, welke rigting de loop der zaken neemt.

FRANKFORT, Maandag 14 Mei.

De Russiesche depêche, waarvan gewag is gemaakt, is van den 18/30 April, en is geadresseerd aan den heer *Glinka*, gezant van Rusland bij het hof van Darmstadt. Er wordt daarin gezegd, dat Rusland de uitlegging, op de konferentie gemaakt, nopens de twee eerste punten van waarborg, beschouwt als een nuttig en verkregen uitslag.

Rusland gelooft zich niet verpligt om de uitlegging der twee eerste punten, zoo als dezelve te Weenen zijn bepaald, te handhaven, dan alleen onder voorwaarde van de striktste onzijdigheid van Duitschland.

De belangen van Duitschland van de zaak afscheidende, zal die uitslag de staten van Duitschland in hun besluit moeten versterken om eene volkomene onzijdigheid te handhaven.

HAMBURG, Maandag, avond 14 Mei.

De schout-bij-nacht *Penaud* is heden met zijn eskader in de haven van Kiel geloopen, alwaar hij het anker heeft geworpen.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Mei.

De *Times* zegt, dat het tegenwoordig kabinet, sinds zijne komst aan het bestuur, op bijzondere wijze verschoond is gebleven van alle vijandige beraadslagingen in het Parlement; was dat niet geschied, misschien had men meer werkzaamheid bij het ministerie aangetroffen. De Weener konferentiën evenwel verhinderden alle diskussiën; zoowel zij, die den oorlog met kracht wilden doorzetten, als zij, die een voorbarigen vrede wenschten, begrepen den afloop dier konferentiën te moeten afwachten. Nu alle hoop op vrede door de staking dier konferentiën is vervlogen, zullen de vraagstukken, waarbij het land het hoogste belang heeft, achtereenvolgens ter sprake komen. Lord *Ellenborough* zal heden avond zijne motie ontvouwen, waarbij hij verklaart, dat de regering in het beleid van den oorlog niet de noodige kracht heeft ontwikkeld. — Lord *Albemarle* zal morgen voorstellen, dat er meer worde gedaan, om den Russ. handel te fnuiken. — Lord *Grey* zal zijn leedwezen openbaren, dat de vrede niet is gesloten op grond der te Weenen gedane voorstellen. Die laatste motie is te bejammeren, zegt de *Times*, omdat ze Europa doet vermoeden, dat Engeland niet een is en omdat het Rusland moet doen hopen, dat het Brittanje zal uitputten, als het maar blijft volhouden, omdat reeds nu de vredesmannen in Engeland veld winnen. Het is daarom te wenschen, dat zoowel het Hooger- als het Lagerhuis, dit laatste ten gevolge van de motie van *Milner Gibson*, met zoo groot mogelijke eenstemmigheid zal toonen, dat de natie geene onteerende inwilligingen verlangt. — Lord *Palmerston* heeft bekend gemaakt, welke hervormingen de regering in de administratie van het leger wil daarstellen. Diezelfde hervormingen heeft de *Times* reeds voor een jaar gevraagd, en men is er de regering weinig dank voor verschuldigd, dat ze eerst nu die hervormingen aankondigt, die ze dadelijk had moeten in werking brengen, toen ze het beleid der zaken aanvaardde. Men mag alleen het goede er van verwachten, als men niet in de bijzonderheden maar in de grondslagen verandering brengt, en indien de regering niet voortdurend familie-invloed stelt boven persoonlijke talenten. — De *Times* bestrijdt ten slotte ondernemingen, als om Georgië te veroveren met de reserve van het Indiesch leger, of eenige duizende manschappen in Polen te werpen, gelijk lord *Ellenborough* wil, — zoowel als om door andere middelen dan door de strenge blokkade der Russiesche havens, Rusland's handel te fnuiken, in de overtuiging, zegt het blad, dat wanneer de oorlog lang duurt, die blokkade den handel van Rusland onberekenbare nadeelen zal aanbrengen.

Zaturdag heeft lord *Panmure* de volgende depêche aan de dagbladen van Londen medegedeeld:

„*Sebastopol*, 11 *Mei*, *des avonds* 5 *ure*.

„De vijand heeft gisteren avond een wel onderhoudend vuur tegen onze verschansingen geopend en gedurende bijna twee uren onderhouden.

„De troepen hebben onze voorste paralellen niet aangevallen.

„De Russen hebben gisteren avond eene parlementaire vlag uitgestoken, om hunne dooden van den vorigen nacht te begraven.

„De wapenstilstand is toegestaan."

— 25 oproerige Russ. krijgsgevangenen zijn van Lewes naar Sheerness overgevoerd en op het pontonschip Devonshire geplaatst.

— De Pacific heeft berigten uit New-York tot 2 dezer overgebragt. Kolonel *Kinney*, bevelhebber der expeditie naar Nicaragua, is als beschuldigd van schending der neutraliteitswetten in hechtenis genomen. Het Regeringsblad *Union* behelst een lang artikel over de zaken van Cuba, beklaagt zich over het visiteren van Noord-Amerikaansche door Spaansche schepen, en verklaart, dat, indien de Spaansche Regering hare aanrandingen voortzet, de oorlog onvermijdelijk worden zal. Van den anderen kant wordt den 26 April uit Havannah gemeld, dat Koningin *Isabella* den generaal *Concha* dankt voor den in al zijne maatregelen aan den dag gelegden ijver heeft doen betuigen, met de verzekering, dat Spanje het bestuur en de organisatie van het eiland Cuba, aan welks toestand de slavernij onvermijdelijk verbonden is, beschermen zal. — Te Boston werd de aanwerving voor het Engelsch leger krachtig en zonder verhindering voortgezet. — Uit Mexico meldt men van den 18 April, dat de Regeringstroepen eenige kleine voordeelen op de opstandelingen behaald hadden, hoewel de opstand in den staat Matamoras vorderingen maakte.

LONDEN, Dingsdag 15 Mei.

Gister avond heeft lord *Ellenborough* het woord gevoerd tegen het kabinet. Hij heeft uiteengezet, hoe Engeland met de grootste militaire magt van Europa getrouw verbonden, in een jaar tijds, niettegenstaande den moed en de volharding der troepen, bijna niets heeft verwonnen, dan luttelen roem. De lord meent, dat, na den afloop der Weener konferentien, een langdurigen en ernstigen oorlog in 't verschiet ligt. Daarom vooral is het noodig, dat men een anderen weg ga inslaan, en aan mannen van verdiensten de leiding der zaken toevertrouwe. Reeds nu leidt het parlement de openbare meening niet meer, maar vinden de sprekers in de meetings bij de natie meer deelneming dan de redenaars in het parlement. Ten einde aan H. M. te overtuigen, dat het Parlement de krachtige voortzetting van den oorlog zal steunen, daartoe strekt de motie des sprekers, eene motie, zegt hij, die haar belang niet verliest, ofschoon juist nu lord *Palmerston* het plan der hervormingen van de regering heeft kenbaar gemaakt. De lord gispt vervolgens den togt naar de Krim en het beleg van Sebastopol; men had grooter voordeel moeten trekken van de overwinning aan de Alma.

Lord *Panmure* heeft de motie van lord *Ellenborough* bestreden en beweerd, dat die motie geenszins is de uiting der openbare meening, maar slechts het gevoelen van de Tory-partij. Hij deed uitkomen, dat de behoudende partij voor drie maanden weigerde betrekkingen te bekleeden, toen het beleid van den oorlog slecht was, en thans beschuldigingen te berde brengt, nu de toestand des legers merkelijk verbeterd is. Hij stelde voor tot de orde over te gaan.

Graaf *Hardwicke*, lord *Winchelsea* en graaf *Derby* ondersteunden de resolutiën van *Ellenborough*. Graaf *Derby* gaf in den loop zijner rede te kennen, dat hij thans bereid was een nieuw kabinet zamen te stellen, indien lord *Palmerston* zou aftreden. De spreker prees de hervorminggezinde vereeniging, die zich in de City van Londen gevormd heeft.

Lord *Granville* en de hertog van *Newcastle* voerden het woord tegen de motie, en waarschuwden tegen eene dikwijls herhaalde verandering van Ministerie

Lord *Lansdowne* deelde in het Hoogerhuis mede, dat volgens officiële opgave de Russen sedert het begin van den oorlog 147,000 man hebben verloren.

Verscheidene andere Sprekers verdedigden en bestreden nog de handelingen der Regering; en te $11^1/_2$ ure is de beraadslaging gesloten.

In omvraag gebragt, werd de motie van lord *Ellenborough* verworpen met 181 tegen 71 stemmen.

In het Lagerhuis leverden de behandelde punten niets van eenig bijzonder belang op.

Lord *Palmerston* weigerde een dag te bepalen, waarop de motiën van de heeren *Lajard* en *Milner Gibson* zullen behandeld worden.

— 15 *Mei.* Gec. 89; Sp. 3 pCt. $36^3/_4$; 1 pCt. $18^3/_8$; Rusl. 5 pCt. 98; $4^1/_2$ pCt. $88^1/_2$; Holl. 4 pCt. $92^3/_4$; $2^1/_2$ pCt. $63^1/_2$; Sard. 5 pCt. $85^1/_2$; Braz. $98^1/_2$.

FRANKRIJK.

PARIJS 14 Mei.

De moordenaar *Pianori* heeft heden morgen op *la Place de la Roquette* zijn doodvonnis ondergaan. Hem was den vorigen avond berigt, dat hij moest sterven; die tijding heeft hem niet getroffen. Hij is rustig gebleven, zonder echter te pogchen. Toen men hem den zwarten sluijer over het hoofd hing wilde hij dien weghalen, meenende, dat men dit ter zijner wille deed; toen hem het tegendeel was gemeld heeft hij den sluijer laten hangen. In 't hemd en blootvoets heeft hij in dezen treurigen dosch den kerker verlaten, zonder te luisteren naar de vermaningen van zijn biechtvader. Op het schavot gekomen, riep hij *Leve de Republiek!* De knechten hebben hem belet dien kreet, zoolang hij stond, te herhalen; toch heeft hij het nog gedaan, toen het mes hem reeds boven 't hoofd hing. Dadelijk na dien laatsten kreet viel de bijl en was *Pianori* niet meer.

— Men verzekert, dat eene depêche aan onzen gezant te Weenen is gezonden, om Oostenrijk uit te noodigen, de militaire konventie te onderteekenen, of anders een kategoriesch antwoord te geven.

De *Constit.* bevat omtrent de Weenerkonferentien weder een brief. — Na de 14 zitting der konferentie heeft graaf *Buol* een ontwerp van transaktie, van het Pruissiesch kabinet afkomstig, aan den heer *Drouyn* medegedeeld, en dat aan de goedkeuring der Westmagten aanbevolen, vooral omdat daardoor de aansluiting van Pruissen aan de Westmagten zou worden gemakkelijk gemaakt. Het is toch vooral de oneenigheid van Duitschland, die Rusland noopt tot dusverre aan de wenschen van Europa het hoofd te bieden. Oostenrijk heeft daarom het ontwerp van Pruissen aangenomen en het *bij monde* aan de vertegenwoordigers der Westmagten medegedeeld. De heer *Drouyn* zou de noodige ophelderingen omtrent het ontwerp den Keizer zelf brengen. De Keizer, door den heer *Drouyn* ten volle verzekerd van de eerlijke bedoelingen van Oostenrijk, was niet ongenegen, om over het ontwerp met het Britsche kabinet in nader besprek te komen. De heer *Drouyn* wenschte eene wijziging in het ontwerp te maken, en in plaats van als beginsel voor het aantal Russiesche schepen in de Zwarte zee het *statu quo* van vóór den oorlog, dat van het *statu quo* der thans nog bestaande Russ. vloot aan te nemen. Juist in het aantal schepen had steeds de moeijelijkheid gelegen. De heer *Drouyn* hoopte, dat men het echter eens zou kunnen worden op grond van het voorstel van Weenen, door hem gewijzigd, vooral omdat Oostenrijk bij niet aanneming door Rusland stellig zijne volledige aansluiting heeft toegezegd. — Lord *Palmerston* was echter met de meerderheid van het Engelsch kabinet van andere gedachte. Zoodra hij den afloop vernomen had van de bijeenkomst van het kongres van den 21. April, was er dadelijk aan *Russell* bevel gezonden, Weenen te verlaten. Aan lord *Westmoreland* werd tevens belast geene onderhandelingen verder aan te gaan, dan wanneer nieuwe en aannemelijke voorstellen van Rusland werden ontvangen. — Engeland verwierp de laatste voorstellen van het Weener hof, vooral, omdat het meende, dat alleen een stellig en voldoend aanbod van Rusland verder grond kon geven tot onderhandelingen. Wel gaven de Duitsche magten te kennen, dat zij bij Rusland ten zeerste op de aanneming zouden aandringen, maar zulks gaf nog niet de minste zekerheid dat het hof van Petersburg aan dien drang zou gehoor verleenen. Als het kabinet van Petersburg een klaar en duidelijk voorstel deed, zou Engeland dat gaarne onderzoeken, zoolang dat niet gebeurde, wilde het liever de feiten hun loop laten. — De verpligtingen van Oostenrijk jegens de Westmagten blijven volgens het Dec. verdrag nu wel dezelfde, maar het zenden van het *ultimatum* door Oostenrijk blijft verdaagd, tot dat de krijgsverrigtingen in de Krim tot eenigen merkbaren uitslag hebben geleid. — Intusschen zal Oostenrijk den tijd blijven bezigen, om eene schikking te zoeken, en zijn best doen, dat Rusland een voorslag aanbiede, dat kans op aanneming heeft; als daarbij de Verbondenen in de Krim eenig belangrijk voordeel mogten behalen, schijnt eene regeling der moeijelijkheden gemakkelijker te zullen zijn, dan men verwacht.

PARIJS, Dingsdag 15 Mei, namiddag 4 ure.

De plegtige opening der Tentoonstelling heeft heden plaats gehad. Zij begon om 1 ure en was om 2 ure geeindigd. De aandrang van het publiek was zeer groot. De Keizer heeft eene redevoering gehouden, die, zoo men verzekert, van geen staatkundigen aard was.

— 15 *Mei.* $4^1/_2$ pCt. 93,20; 3 pCt. 68,10; Sp. 3 pCt. $31^3/_4$; 1 pCt. $18^1/_4$.

ADVERTENTIEN

, Het Provinciaal Geregtshof van Utrecht,

Gezien het Requisitoir van den heer Procureur-Generaal, betrekkelijk de bepaling der regtdagen, gedurende de maanden *Julij* en *Augustus* 1855, waarop de kamer van vacantie uit gemeld Hof, belast met de afdoening der *spoed vereischende burgerlijke en Handelszaken*, mitgaders der *strafzaken*, hare teregtzittingen zal houden.

Gezien de artikelen 17 en 18 der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie, mitsgaders artikel 11 en volgende van het Reglement No. 1, gearresteerd bij Z. M. Besluit van den 14. September 1838 No. 36.

Bepaalt dat deze kamer hare zittingen zal houden in

Burgerlijke en Handelszaken.	*Criminele zaken en Correctionele Appellen.*
Donderdag 5 Julij 1855	Vrijdag 6 Julij 1855
Dingsdag 10 " "	Maandag 9 " "
Donderdag 19 " "	Vrijdag 20 " "
Dingsdag 24 " "	Maandag 23 " "
Donderdag 2 Aug. "	Vrijdag 3 Aug. "
Dingsdag 7 " "	Maandag 6 " "
Donderdag 16 " "	Vrijdag 17 " "
Dingsdag 21 " "	Maandag 20 " "
Donderdag 30 " "	Vrijdag 31 " "

Zullende de behandeling der Burgerlijke en Handelszaken aanvangen te *half elf* ure en die der Criminele Zaken en Correctionnele Appellen ten *tien ure*.

En zal een afschrift dezer aan den Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Aldus gedaan in de algemeene Vergadering van voormeld Geregtshof op Maandag den dertigsten April 1800 vijf en vijftig (get.) *Martens van Sevenhoven*, *H. M. Beeckman*, Griffier.

Voor Afschrift
H. M. BEECKMAN
Griffier.

50JARIGE ECHTVEREENIGING
VAN
ARIE OUDEGEEST
EN
JACOBA STERK.
Utrecht, 16 Mei 1855.

, Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen *ZOON* M. D. KORTE, geliefde Echtgenoote van J. LIGTERMOET.
Utrecht, 13 Mei 1855.

, Heden overleed mijne geliefde Echtgenoote CLASINA ESTOPPIJ, in den ouderdom van 75 jaren, mij de herinnering nalatende eener gelukkige Echtvereeniging van bijna 39 jaren.
Loenen aan de Vecht, P. BENIER.
12 Mei 1855.

, Hoogst gevoelig voor de menigvuldige bewijzen van ware belangstelling en deelneming, welke wij van zoovele zijden hebben mogen ontvangen, na het overlijden van onzen geliefden en diep betreurden Vader, den Vice Admiraal J. C. KOOPMAN, nemen wij de vrijheid onzen erkentelijken dank, langs dezen algemeen gebruikelijken weg hiervoor aan te bieden.
Utrecht, Uit naam der Familie,
14 Mei 1855. C. J. M. KOOPMAN.

, De UTRECHTSCHE KIEZERSVEREENIGING heeft in hare vergadering, gehouden 15 Mei 1855, gesteld tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Provinciale Staten voor de verkiezing op Woensdag den 30. Mei 1855, den Heer

P. M. Jongeneel.

Namens het Bestuur,
D. VAN ZIJDVELD, 2de Secretaris.
Namens het Bureau,
W. H. DE HEUS, Voorzitter.
FRED. BOLK.

POPULAIRE VOORDRAGT

, over de *Revalenta Arabica der Roomsche Kerk*, te houden door P. J. F. DE GEEST, gew. R. Priester, op Zondag 20 Mei, 's av. 7 1/2 ure, in het Gebouw voor kunsten en wetenschappen. Toegangsbilletten à 25 cts verkrijgbaar aan het bovengenoemd Gebouw en bij N. DE ZWAAN van Vrijdags af.

, Op Vrijdag den 18 Mei 1855, des voormiddags ten 10 ure, zal men aan de R. C. kerk te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, publiek verkoopen:

Eene aanzienlijke partij AFBRAAK, bestaande in Balken, Schuif- en Deurkozijnen, Schot en Vloerdeelen, Dakpannen, Vloertegels, en wat verder zal worden aangeboden.

VERKOOPING VAN IEPEN BOOMSTAMMEN.

, Men zal op Zaturdag 19 Mei 1855, des voormiddags ten 11 ure, aan den Leidschen Straatweg, buiten de Catharijne barrière te Utrecht, publiek verkoopen: dertig stuks IEPEN BOOMSTAMMEN, ter dikte van 40 tot 70 duim over het kruis; alsmede eene partij IEPEN SNOEILING, liggende ter plaatse voormeld.

, Op Zaturdag den 2. Junij 1855, des namiddags te 5 ure, zal aan het Kantoor van Verkoopingen der Notarissen te Utrecht, ten overstaan van den Notaris EGBERTUS VAN ZIJDVELD aldaar, worden geveild en verkocht:

No. 1. Eene onlangs bijna geheel vernieuwde HEERENHUIZINGE, met grooten wel aangelegden TUIN, te Utrecht onder Abstede, aan de noordzijde van de Maliebaan, wijk I. No. 202, strekkende voor van de Maliebaan tot achter tegen den eigendom van den Heer N. W. BUDDINGH, belend aan de eene zijde den eigendom van de Heeren NUMANS en aan de andere zijde die van den Heer VAN LOENEN.

No. 2. Eene KAMER of WONING te Utrecht aan de noordzijde van de Walsteeg, wijk E. No. 480.

En No. 3. Eene KAMER of WONING naast de voorgaande, wijk E. No. 481. No. 2 en 3 eerst afzonderlijk en daarna in Massa. Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van bovengenoemden Notaris, hoek van de Ambachtstraat en Kromme Nieuwegracht.

, **TE HUUR,** op een fatsoenlijken stand, om desverkiezende dadelijk te aanvaarden, voor een of twee Dames, 3 ONGEMEUBILEERDE KAMERS, voorzien van Stookplaatsen en verdere gemakken, en desverkiezende met Vloerkleeden. Adres franco brieven lett. V. bij den Boekhandelaar S. ALTER, te Utrecht.

ATTENTIE.

, Een fatsoenlijk JONG MENSCH, van middelbaren leeftijd, niet geheel onbekend met Administrative vakken, zag zich gaarne als Boekhouder op een of ander Kantoor te dezer plaatse geplaatst; zullende in den beginne het minste op het salaris gelet worden. — Adres franco brieven lett. J. bij den Boekhandelaar C. J. HEYL, op de Oude Gracht nabij de Smeebrug.

NIEUWE MINERALE WATEREN

, zijn heden te bekomen bij A. VAN BROEKHUYZEN, in de Lijnmarkt te Utrecht, alsmede vette gerookte WINTERZALM; Zoete Messinasche CINAASAPPELEN à 50 en 60 cents het dozijn, CITROENEN à *f* 2,50 per 100; opregte BERGSCHE ANCHOVISCH; echt PILNAUER en SAIDSCHITZER BITTERWATER en fijne ENGELSCHE BIEREN.

, De ondergeteekenden berigten hiermede hunne geëerde begunstigers, dat hunne Magazijnen ruim voorzien zijn van Vilten en Zijden HEEREN HOEDEN in alle kwaliteiten en prijzen, fijne Lakensche en Bukskin PETTEN, Flambaars Stroo artikelen en alles wat tot dit vak voor Heeren en Jonge Heeren in het Zomer saizoen behoort, tot zeer civiele prijzen.

HEGENER en Co.

Utrecht Choorstraat No. 12.
Amsterdam Bantammerstraat No. 373.
Rotterdam Hang No. 47.

, ***f* 200** worden gevraagd tegen sekuren Waarborg en Intrest, desverkiezende voor één jaar. Gegadigden worden verzocht hunne brieven franco onder Letter Z. in te zenden aan het Bureau dezer Courant.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

, Deze **PILLEN,** die sinds vele jaren met het beste gevolg tegen de **slijm** en als **maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de Spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de **gal** en zeer **zacht laxerend** zijn: zijn tegen 32 1/2 cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Amersfoort, *G. C. v. d. Roemer.*
Amsterdam, *J. Ruijs*, Apoth.
Arnhem, *W. F. Verster.*
Culenborgh, *M. H. v. d. Meer.*
Deventer, *G. J. Ernst.*
Nijmegen, *F. S. van Pelt.*
Utrecht, *J. L. Grootendorst*, vroeger *Milius*, buiten de Waardpoort.
Veenendaal. *J. Detman.*
Wageningen, *van Kricken.*
Wijk bij Duurstede, *W. Stramrood.*
Ysselstein, *P. Raad.*

LEESBIBLIOTHEEK.

, De Leesbibliotheek van den Boekhandelaar N. DE ZWAAN te Utrecht, bevat een 20,000 tal Boekdeelen in de *Hollandsche*, *Fransche*, *Engelsche en Duitsche* Talen, en wordt dagelijks vermeerderd met de nieuw uitkomende Werken. 38 der voornaamste Tijdschriften in vier bovengenoemde Talen zijn mede aldaar ter lezing te bekomen. *Prospectussen gratis verkrijgbaar.*

, Door S. E. NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en algemeen verzonden:

DE SCHEIKUNDE
VAN HET ONBEWERKTUIGDE EN BEWERKTUIGDE RIJK,
bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige proeven opgehelderd.
DERDE,
herziene en veel vermeerderde uitgave
van STÖCKHARDT'S *Schule der Chemie*,
BEWERKT DOOR
Dr. J. W. GUNNING,
Lector in de Scheikunde aan de Hoogeschool te Utrecht, enz.
Met eene menigte Afbeeldingen.
1e Aflev.; prijs 70 Centen.

☞ De Inteekening op dit werk is alom opengesteld; het zal in 6 afleveringen nog dit jaar compleet zijn, en den Inteekenaren niet meer dan *f* 4,20 kosten.

WAARNEMINGEN, godaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Mei.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N. Q	Barom. bij 0°.	Ther. F	Afwijk d temp	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
15	2	ono.	4.0	748.61	59.0	— 2.7	0.55	0	Zw. bew buijig
	10	nno.	4.0	48.09	48.6		94	2.2	Betr.; regen.
16	8	nno.	11.0	49.48	49.3		82	2.3	Zw. bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 15 Mei 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . . 2 1/2	pCt.	62 1/2	62 11/16	62 1/2
dito dito 3	"	74 3/4		
dito dito 4	"	91 3/8	91 5/8	91 3/8
Amortisatie-Sijndicaat 3 1/2	"	90 1/8		
Handelmaatschappij . 4 1/2	"	127 1/2		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	"	102 1/2		
Obligat. 1828 & 1829 5	"	101 1/2		
Certificat. 1831 & 1833 5	"	82 7/8	83	
Certificaten 1840. . . 4	"	76 3/8		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	"	75 3/4		
dito Adm. te Lond. 4 1/2	"	86 3/4		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500	*f*	142	142 1/4	
Obligatien. 4	pCt.	68 5/8	68 7/8	68 3/4
SPANJE.					
Obligatien 1	pCt.	18 3/16	18 1/4	18 3/16
dito 3	"	37 1/4	37 5/16	
Binnenl. Schuld . . . 3	"	31 1/16	31 1/8	31 1/16
Amortisable, ...		4 /16		
Bewijzen Coupons . . .		4 1/16	4 1/8	4 /16
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek . . . 5	pCt.	60	60 3/16	60
Oblig. N. 5	"	72 1/16	72 1/8	72 1/4
dito dito La B. . . . 5	"	72 3/16	72 5/8	72 1/4
dito dito 2 1/2	"	31	31 1/8	31
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. . 5	pCt.	93 1/2		
PORTUGAL.					
Obligatiën 3	pCt.	38 1/4	38 7/8	38 1/4
AMERIKA.					
Grenada, Oblig. . . . 2 1/2	"	15 5/16	15 1/2	
Mexico, Obl. 1851 £ 100 3	"	19 11/16	20	
Noord-Amerik Am. Bank-act.		2 11/16		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN WOENSDAG 16 MEI 1855.

Zitting van den Stedelijken Raad

van den 26. April 1855.

(*Vervolg.*)

De *Voorzitter* kan mededeelen, dat de ondervinding wel degelijk geraadpleegd is. Niet alleen door den sted. kameraar; maar ook in de kommissie van fabriekage en bij B. en W. kwam dit punt herhaaldelijk ter sprake en men kwam tot de overtuiging, dat het een zeer moeijelijk punt is, waarop zeer gemakkelijk aanmerkingen te maken zijn; doch waarin bezwaarlijk iets beters is tot stand te brengen. Het is niet moeijelijk, de dingen belagchelijk voor te stellen; doch bij eenig nadenken moet men inzien, dat men het onmogelijke verlangt. Immers men klaagt over iedere onzindelijkheid, ieder vuil, dat op de straat wordt aangetroffen en men wil niet, dat er karren zullen rijden om dat weg te nemen; men wil niet dat zij na 12 ure gezien worden. Doch wat is de zaak? Vóór 12 ure moet de kar aan ieder huis geweest zijn en dan moet er later nog *nagezien* worden, of er vuil op de straat is neêrgelegd. Gaarne zou de Spr. wenschen, dat dit gansche werk in den vroegen morgenstond kon zijn afgeloopen; maar dan worden natuurlijk ook weêr vele huizen, die nog gesloten zijn, voorbijgegaan; daardoor zou er nog meer vuil op de straat worden geworpen, en wanneer men dan daarbij nog verbood, dat de karren 's middags reden, zou men de zindelijkheid zeker niet bevorderen. Ook betwijfelt hij, of de zaak zooveel voordeeliger zou worden, wanneer zij meer werd geregeld; want men zou dan natuurlijk meer voorwaarden moeten stellen, den pachter tot meerdere kosten noodzaken en derhalve minder pacht krijgen.

De heer *Bake* meent, dat ieder tegenwoordig zijn eigen mest tracht te behouden, om er gebruik van te maken, en dat dus de pacht voordurend minder zal worden, tenzij men politie-maatregelen neme. Hij acht het voor waarschijnlijk van de Gezondheidskomm. betere inlichtingen deswege te kunnen verkrijgen.

De heer *Voorduin* is van oordeel, dat de tegenwoordige toestand dezer voor de gezondheid der ingezetenen zoo belangrijke zaak, niet behoort voort te duren, en diensvolgens geene verpachting behoort te geschieden, waardoor die toestand, voor jaren lang, bestendigd zou worden. Van de gezondheidskommissie mag men goede raadgevingen, van de kommissie voor de herziening der verordeningen waarbij straf is bedreigd, eene voordragt tot eene betere regeling der zaak, te gemoet zien; terwijl in het Buitenland (b. v. te Gend) desaangaande goede voorbeelden ter navoiging voorhanden zijn. Een verstoken toestand, geschikt om hetgeen bestaat behoorlijk te onderzoeken en het betere voor te bereiden, zou Spr. hoogst wenschelijk achten.

De heer *Ackersdijck* heeft niets tegen het denkbeeld, om de gezondheids Komm. te raadplegen, er zijn vraagpunten te onderzoeken die buiten den kring dier Komm. liggen.

In omvraag wordt met 15 tegen 9 stemmen besloten tot het benoemen eener Kommissie. — Daartoe worden benoemd de heeren *Ackersdijk*, *Voorduin* en *Bake*.

Thans wordt nog bij monde van den heer *v. Dielen* verslag uitgebragt namens de Komm. belast met de zaak van het Leidsche Jaagpad. — Na rijp onderzoek is de komm. tot de konklusie gekomen, dat er geene goede gronden voor de stad bestaan om zich aan de eenmaal aangegane verbindtenissen en verpligtingen te onttrekken; alleen meent zij, dat Burg. en Weth. in deze administratie de meeste spaarzaamheid moge worden aanbevolen.

De zitting wordt daarna gesloten.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 3 Mei 1855.

Voorzitter de Burgemeester *Kien.*

Tegenwoordig zijn 23 leden. — De heeren *Bake* en *Schuller* hebben berigt gezonden verhinderd te zijn, deze vergadering bij te wonen. Nog afwezig de heeren *v. Reede*, *Karsten* en *Verloren*.

Burgem. en Weth. brengen ter tafel een plan tot daarstelling eener korenbeurs. — De Voorz. geeft te kennen, dat hij wenscht de eerste beraadslaging hierover in eene besloten vergadering te houden. — Ter sekretarie onder geheimhouding.

De kommissie, belast met het onderzoek, betreffende het rekwest van de heeren *Roijaards* en *v. Kempen*, tusschen welke heeren eene overeenkomst is aangegaan ter overdoening en overneming van den opstal op het St.-Lukasbolwerk, en van de regten op den grond, dit laatste onder goedkeuring van de sted. regering, doet verslag bij monde van den heer *Voorduin.* — Na een wijdloopig rapport konkludeert de komm. den Raad voor te stellen: 1. toe te stemmen in het verzoek betreffende den overgang van den opstal op genoemd bolwerk, en 2. dat Burg. en Weth. eene nadere overeenkomst met den heer *van Kempen* sluiten mogen, tot erfpacht van genoemd bolwerk, ingevolge de wet. De kommissie brengt tevens ter tafel een koncept kontrakt tot genoemde erfpacht.

De *Voorzitter* geeft te kennen dat een rekwest van den heer *v. Kempen* is ingekomen, het verzoek behelzende, dat hem de bevoegdheid mogt worden toegekend tot afkoop, ten allen tijde, van de jaarlijksche uitkeering, in voege als zijn voorganger.

Het rapport zal ter sekr. worden nedergelegd. — Het rekwest aan de komm. gegeven, tot nader onderzoek.

De heer *v. d. Heuvel* verzoekt, om geen lid van deze Kommissie te blijven, aangezien hij de stad zal verlaten voor korten tijd. — In zijne plaats wordt daarom benoemd de heer *v. Hoytema.*

Ingekomen een Prov. blad betreffende verkiezing van een lid van de Prov. Staten in plaats van den heer *v. Ittersum* overleden, welke verkiezing den 30. Mei zal plaats hebben. De Voorz. stelt voor de verkiezing van de leden van het stembureau aan het slot van deze verg. te doen plaats hebben.

Is ingekomen een rekwest van *H. v. Koppenhagen*, houdende verzoek tot afschaffing van de Zondags kersenmarkt. — De Voorz. merkt op, dat de rekwestrant gemeld verzoek reeds vroeger heeft gedaan, dat de Zondagsmarkt van 's morgens 4 tot 7 uur wordt gehouden, en dat om het ligte bederf waaraan de kersen onderhevig zijn, deze markt niet wel kan worden gemist. Ook moet Spr. opmerken, dat welligt bij den rekwestrant eenig eigenbelang in het spel is. — Ter sekretarie met de vroegere stukken deze zaak betreffende.

De *Voorz.* stelt thans aan de orde de stemming over het amendement van den heer *v. Boetzelaer*, waarover in de vorige verg. de stemmen hebben gestaakt. Dit amendement wordt nu met 13 tegen 10 stemmen aangenomen.

Thans wordt het geheele tarief voor het maximum der armenbedeeling in omvraag gebragt en met 15 tegen 8 stemmen aangenomen. — Tegen het tarief stemden de heeren *Jongeneel*, *v. Veersen*, *Hinlopen*, *Schuurman*, *v. Cleeff*, *Boer*, *Ackersdijck* en *Voswinkel Dorselen.*

Aan de orde van behandeling wordt gesteld de rek. en verantwoording van de Kamer van Koophandel. — Niemand hierover het woord voerende, wordt deze voordragt zonder omvrage goedgekeurd.

De *Voorz.* stelt thans aan de orde van behandeling het voorstel van Burg. en Weth., houdende goedkeuring van een voorstel van den Minister van Oorlog, betreffende het brengen van toldeuren in de Weerdsluis.

De heer *v. d. Heuvel* wil in het minste niet betwisten het nut van *toldeuren*, gaarne erkennende, dat hij op zijn best weet wat daarmede bedoeld wordt. Dat hij eeniglijk het woord gevraagd heeft, ten einde reden te geven waarom hij zich met dit voorstel niet kan vereenigen. Het geldt in deze niet het verbeteren van eene waterkeering als *waterkeering*, maar het aanwenden van kosten, geheel en al ten nutte van de militaire verdediging des lands. Zoodanige uitgaven nu behooren niet ten laste der stad te komen, maar uit *'s Rijks* schatkist betaald te worden. Ware het hier alleen de rede van het aanbrengen van zoodanige toldeuren in de groote Weerdsluis hij zoude ook dit nog over het hoofd gezien hebben; maar men verlangt *daarenboven* de daarstelling van eene geheel nieuwe sluis met toldeuren, ter plaatse waar vroeger de thans geheel vervallen noodsluis werd aangelegd, naast het van ouds bekende Zijdebalen, en dat wel niettegenstaande in het gedrukte *Verslag over den toestand dezer Gemeente anno* 1854 pag. 20, ons is medegedeeld, dat zoowel Gedeput. Staten als Waterstaat er in berusten, dat daar ter plaatse eene eenvoudige *aarden dam* zoude gelegd worden, waarvoor op de begrooting van het loopende jaar eene som van *f* 1000 is uitgetrokken. Nu wordt den Raad medegedeeld, dat deze nieuwe noodsluis slechts *f* 1900 zal kosten, en aangenomen dat dit juist is, dan ziet Spr. reeds dadelijk eene meerdere uitgave van *f* 900 voor eene daar te stellen sluis in plaats van een aarden dam, met al den aankleve van het onderhoud van dien. Doch hij voor zich erkent bevreesd te zijn voor de juistheid van het bedrag dier uitgave. — In het vorig jaar heeft er toch eene andere opgave plaats gehad van de herstelling van die sluis, en toen was de rede van *f* 2300; en slaan wij vroegere korrespondentiën op, dan vinden wij dat zij origineel *f* 9000 heeft gekost. — Volgens Spr. oordeel zoude deze noodsluis geheel ten koste van het Rijk behooren te komen, even als te Vreeswijk de noodsluis door den Staat wordt onderhouden, terwijl de hoofdsluis voor stads rekening ligt.

De heer *Ackersdijck* herinnert dat hij bij vorige gelegenheden reeds heeft opgemerkt, dat bij het ministerie van oorlog de nijging schijnt te bestaan om de gemeenten lasten te doen dragen die tot den staat betrekking hebben. De kosten voor de huisvesting en voor het vervoer van militairen behooren eigenaardig op de rijksbegrooting en niet op die van onze stad. Hij heeft hetzelfde bezwaar tegen het voorstel om ten nutte van het stelsel van verdediging kostbaarder sluizen aan de Weerdpoort te doen daarstellen. Wanneer de Raad hierin toestemt zullen de uitgaven voor het loopende jaar buiten de berekening verhoogd worden, en zal de stad tevens kostbaarder onderhoud voor de toekomst op zich nemen. De stad is daartoe onverpligt; en hoezeer hij ook wensche, dat de stedelijke regering en de inwoners de grootste welwillendheid betoonen, kan hij zich niet verbergen, dat de inschikkelijkheid van den Raad zich oplost in belasting voor de burgers. Hij acht het ook voor de stedelijke regering ongeschikt sluiswerken in gemeenschap met de militaire genie te onderhouden en te besturen. Dit doet bij hem op nieuw den wensch levendig worden, dat die sluis, even als die te Vreeswijk, beiden in een der groote waterwegen van het Rijk, door de regering worden overgenomen. Dit zoude voor het algemeen bestuur en voor dat van Utrecht een veel beteren toestand opleveren. Hij hoopt dat de weigering van den Raad, om de gemeente met rijksuitgaven te bezwaren, ook bij den minister het ongeschikte en belemmerende van dat gemengd bestuur zal doen in het oog vallen.

De heer *v. Beek Calkoen* zegt, dat de genie bepaald heeft te kennen gegeven, dat door het inbrengen van die toldeuren het doel voor de verdedigingsmiddelen bereikt wordt. Het is Spr. voorgekomen, dat het meer in de rigting der goede zaak zou zijn, om hieraan mede te werken. Wel is waar, indien er een dam gelegd wordt, dan heeft men wel

mindere kosten, doch het meerdere der onkosten wordt ook door het rijk betaald.

De *Voorzitter* laat opmerken, hoe deze zaak door den heer *Ackersdijck* wordt aangeknoopt aan zeer algemeene beschouwingen. Wat de kosten voor inkwartiering betreft, reeds vroeger heeft hij gewezen op art. 187 van de Grondwet, volgens hetwelk die kosten tegen schadeloosstelling, *op den voet in de reglementen bepaald*, ten laste der inwoners kunnen gebragt worden; zoolang derhalve die reglementen bestaan, kan de aangeheven klagt niet gegrond zijn. Voor het overige is de Spr. een ander stelsel toegedaan dan de heer *Ackersdijck*, hij beschouwt het gemeentebestuur als geplaatst over een onderdeel des Rijks, en als gehouden om in het Rijksbelang mede te werken zoo dikwijls dat zonder schade gedaan kan worden. Nu is dus de eenige vraag, of de stad schade zal lijden door aan den wensch der militaire genie gehoor te verleenen? Deskundigen hebben die vraag ontkennend beantwoord. Natuurlijk staat het den Raad vrij de voordragt af te stemmen; maar thans tot de regering verwijten te rigten, omtrent geheel andere dingen en zich te beklagen over lasten, die grondwettig worden gedragen, dat is eene scheeve voorstelling dezer zaak.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat hij in de diskussie over de kosten der inkwartiering, op de wederlegging van den Voorzitter niet heeft geantwoord, doch alleen om die diskussie niet noodeloos te verlengen; geenszins omdat zij hem bevredigd had. Immers hij kan niet toegeven dat de bepaling in de grondwet dat „*alle* kosten voor de legers van het Rijk uit 's lands kas voldaan worden," zonder beteekenis zoude zijn, omdat in hetzelfde artikel staat, dat de schadeloosstelling zal plaats hebben op den voet in de reglementen bepaald. Die bijvoeging kan niet anders beteekenen dan dat werkelijke en volledige schadeloosstelling in die reglementen zal worden voorgeschreven. Doen zij dat niet, dan zijn die reglementen in strijd met de grondwet. Wat betreft de daarstelling der toldeuren in de sluis, indien dit alleen betrof den vorm van dat werk, zoo zoude hij geredelijk daarin toestemmen. Maar wat men vraagt is meerdere kosten te besteden zoo tegenwoordig als in de toekomst; en Spr. blijft huiverig om daaraan zijne stem te geven.

De heer *v. Beeck Calkoen* gelooft, dat het aangenomen standpunt, om de kosten van de verdediging van het rijk, door het rijk zelf te laten dragen juist is. De noodsluis zal kosten ƒ 1900. Het rijk zal nu moeten betalen de verhoogde kosten tot ƒ 2600 toe. Stelt men nu die ƒ 700 als kapitaal voor de vermoedelijke kosten van het jaarlijks onderhoud, dan kan men dit toch eene niet zoo bezwarende overeenkomst noemen. Spr. kan het niet verbergen, dat eene der redenen, waarom hij hierin zou toestemmen, daarin zou gelegen zijn, dat hij het niet wenschelijk zou achten, om de Weerdsluis aan het rijk te doen overgaan, omdat hieraan zooveel kleine belangen voor de stad verbonden zijn, dat het behoud van de sluis hem zelf eenige opofferingen zou waard wezen.

De heer *v. Cleeff* meent den Raad te moeten herinneren, dat de noodsluis verscheidene duizenden aan de stad gekost heeft, en zelfs later, toen dezelve is verlegd, nog eene opoffering van ƒ 8 à ƒ 9000 heeft gevorderd. Sedert dien tijd zijn er wel eenige kleine kosten aanbesteed, doch in den eigenlijken zin des woords, heeft men de sluis te niet laten loopen. Nu stelt men voor er andere deuren aan te maken; maar daardoor wordt de sluis zelve niet in beteren staat gebragt. De palen en het houtwerk zijn zoodanig vergaan en verrot, dat, wil men iets goeds daarstellen, men grootere sommen zal benoodigd hebben. Men heeft daarom besloten die sluis dit jaar nog maar zoo te laten, ten einde die groote kosten te vermijden, en er liever later eenige verandering in te brengen. Om een en ander kan Spr. nu zijne toestemming niet aan het tegenwoordige voorstel geven; immers 1. zou de last van die sluis voortaan op de ingezetenen drukken, en 2. zou er eene groote vermenging met den Minister van Oorlog ontstaan, die ook ten laste der stad zou uitloopen.

De heer *Jongeneel* zal zich niet op het terrein wagen, in hoeverre de stad in deze tot eene overeenkomst gehouden is, welligt is zij in den strikten zin der wet hiertoe niet verpligt, — maar Spr. gelooft, dat een bestuur van eene stad zooveel mogelijk in harmonie moet zijn met de hooge regering en wanneer zij zonder haar schade iets kan toegeven, dit haar pligt is. — Wat is het geval? De sluisdeuren aan de Weerdsluis moeten vernieuwd worden, deze worden geraamd op ƒ 1900, maar nu verlangt oorlog toldeuren, welke na raming op ƒ 2600 zouden te staan komen — de hooge regering zoude alzoo moeten bijdragen ƒ 700, en proportioneel in het onderhoud deelen — een tweede punt is: de regering dezer stad heeft vermeend, dat de noodsluis aan de Knollebrug konde vervallen, en een dam voldoende zoude zijn voortaan het water te keeren; op de begrooting had zij hier voor gesteld ƒ 1900, maar nu verlangt de genie in het belang der defensie, dat ook hier een toldeur in plaats van een dam zal gebragt worden, ten einde meer kapaciteit in het aftappen van water te hebben, de meerdere kosten worden hier voor geraamd op ƒ 900, waartoe het ministerie van Oorlog zoude verpligt zijn; — om nu uit alle bijrekeningen en tusschenrekeningen te blijven, is het bestuur genegen, met toestemming van den Raad, dat de toldeuren geheel voor rekening der hooge regering zouden komen, en deze stad de noodsluis met een bekwame toldeur zou doen maken, en het onderhoud geheel voor hare rekening nemen — de kommissie van fabriekage heeft in der tijd hier gunstig op geadviseerd en Spr. is voor zich overtuigd dat de stad geen schade lijdt; maar de heer *v. d. Heuvel* heeft nog een ander bezwaar, ZEd. vertrouwt de raming niet; vroeger, beweert ZEd., was door den kameraar ƒ 2300, en nu maar ƒ 1900, zoo'n verschil van cijfers geeft geen vertrouwen. — Spr. vermeent evenwel den heer *v. d. Heuvel* te moeten herinneren, dat hier geen sprake is van de vernieuwing der sluis, welke in der tijd op ƒ 2300 gulden geraamd was, maar alleen over het maken van eene waterkeering.

De heer *v. Beeck Calkoen* merkt op, dat tot het beoogde doel, in plaats van de geprojekteerde afdamming der noodsluis, eene enkelvoudige afschutting des waters, waarin de toldeur wordt aangebragt, vereischt wordt. — Hij acht het maken van den toldeur wenschelijk in het belang der stad en van hare omstreken, omdat, bijaldien ter gezegder plaats een dam werd gelegd, men in tijd van nood die dam zou moeten doorsteken, maar dan had men het ook niet in de magt om het water te kunnen temperen; door de toldeuren nu, is men volkomen in staat, om, zonder de sluis zelf open te zetten, zooveel water door te laten als men zelf verkiest. Met het eerste middel zou men dus in tijd van nood niet anders dan eene volmaakte inundatie kunnen verkrijgen, terwijl men met het andere plan, dat is met de toldeuren, zooveel water kon doorvoeren, als men mogt noodig achten.

De heer *v. Hoytema* vraagt of in deze zaak geene komm. zou kunnen worden benoemd? Welke haast de genie moge hebben, zoo wordt in het rapport van de kommissie, omtrent de begrooting, een geheel andere toestand van de zaak opgegeven, dan thans plaats schijnt te hebben. In het rapport der komm. voor de begrooting toch wordt gezegd, dat het houtwerk van die sluis zoodanig is verrot en vergaan, dat men beter zou doen er een dam te leggen. Nu wordt voorgesteld, om toldeuren te maken; de vraag door den heer *van den Heuvel* geopperd, of namelijk, de toestand dezer sluis wel van dien aard is, dat het raadzaam zij, hier toldeuren aan te brengen, schijnt niet naauwkeurig beantwoord, en het zou daarom wenschelijk kunnen zijn, de zaak nader te doen toelichten.

De *Voorz.* wil zich niet verzetten tegen het benoemen van eene komm., maar hij moet vragen, waartoe is dan de komm. van fabrikage benoemd? Hij vreest, dat, nadat de zaak nu in de komm. van fabrikage behandeld is, het een blijk van wantrouwen zou geven, wanneer men het oordeel van de komm. van fabrikage weer aan eene andere komm. uit den Raad opdroeg.

De heer *van Hoytema* kan zich er dan ook wel mede vereenigen, dat de stukken ter sekretarie worden nedergelegd; ter nadere behandeling in de eerstvolgende vergadering, maar eene dadelijke afdoening acht hij minder doelmatig, omdat de bezwaren nog niet volkomen opgelost zijn. Het is wenschelijk, dat geen Raadslid zijne stem behoeve uit te brengen, zonder behoorlijk te zijn ingelicht.

De heer *Mulder* zegt, dat hem eerst de zaak vreemd was, maar na het thans besprokene duidelijk geworden is. Bij de behandeling der stedelijke begrooting was er sprake van eene gewone sluis; thans wordt er gehandeld over eene toldeur, die voor minder geld te maken is. Of dit al of niet juist is, dat de toldeur voor den aangewezen prijs zal kunnen gemaakt worden, kan hier niet worden onderzocht. Hij geeft gaarne vertrouwen, dat dit onderzoek naar waarheid zal geschied zijn. Voor hem is er in het voorstel geen bezwaar.

De heer *Schuurman* kan het gevoelen niet deelen, dat het leggen van een dam of het stellen van een toldeur gelijk zoude zijn: het eerste is dood, het laatste levend. — De toldeur zal ter beproeving jaarlijks twee maal moeten worden geopend; hij vreest dat de oude werken den stroom niet zullen kunnen weerstaan, waardoor de nasleep groote kosten zal kunnen opleveren. — Wordt er een dam gelegd, dan heeft men die moeijelijkheid niet te vreezen. Spr. zou liever de deuren der groote sluis door de stad zien daargesteld om de toldeur der noodsluis met de nasleep van dien aan de genie overlaten.

De heer *Voorduin* zegt, dat het verband door den heer *v. Hoytema* besproken, niet door eene komm. behoeft onderzocht te worden. Het verband is klaar en duidelijk. De voordragt van heden is een gevolg van die van de begrooting.

De heer *v. d. Heuvel* vermeent, na al het over en weder gesprokene, te moeten blijven volharden bij zijn uitgebragt gevoelen, dat het voorstel zeer schadelijk is voor de stedelijke kas als blijkbaar zullende dragen kosten, die zuivere Rijkslasten behoorden te blijven.

In omvraag wordt thans de voordragt van Burg. en Weth. met 12 tegen 11 stemmen aangenomen. — Tegen stemden de heeren *Nahuys*, *Schuurman*, *v. d. Heuvel*, *v. Cleeff*, *Boer*, *Ackersdijk*, *van Beest*, *de Vos*, *Vosw. Dorsselen*, *v. Hoytema*, en *v. Asch v. Wijck*.

De *Voorz.* stelt thans aan de orde het antwoord door de komm. voorgesteld op de missive, begeleidende het jongste tarief voor de Sluis te Vreeswijk.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat hij in de gesloten vergaderingen reeds zijn gevoelen over dit onderwerp heeft ontwikkeld. Doch nu het openlijk behandeld wordt acht hij zich verpligt, zoo kort mogelijk de redenen voor te dragen, waarom hij zich met het ontwerp van den brief aan den minister niet kan vereenigen. Hij doet dit te meer opdat het niet schijne als of hij met het stelsel van den minister instemt. De bewering van den Raad, alsof, op grond van een privaat eigendoms-regt van de stad, geene veranderingen in de tarieven van de sluisgelden te Vreeswijk zouden kunnen gemaakt worden dan op voorstel van de stedelijke regering en met goedkeuring van den Koning, komt hem onhoudbaar voor. Tollen, brug- en sluisgelden op publieke rijkswegen en vaarten zijn, volgens zijn gevoelen, belastingen. Het regt om die te vorderen, kan, volgens onze instellingen, uitsluitend door de wetgevende magt uitgeoefend worden. Wanneer nu in vroegere tijden de souverein (de bisschop van Utrecht of de regering die in zijne plaats gekomen is) gedoogd heeft, dat privaatpersonen of korporatien zulke belastingen hieven, was dat een souvereiniteitsregt, dat hij afstond. Doch dit werd daardoor geen privaat eigendomsregt; en waar zulke regten nu nog bestaan, zijn zij anomalien, die door de wetgevende magt behooren geregeld te worden. Wij hebben er aanspraak op, dat bij die regeling billijke schadeloosstelling aan de stad gegeven worde voor de kosten, die zij aan de sluis besteed heeft; — maar eigendomsregt, om eene belasting te heffen, of om over het tarief dier belasting eene gemeenschappelijke wetgevende magt met den Koning uit te oefenen, kan Spr. niet aannemen. Het is eene zaak van publiek, niet van privaat regt. Doch juist omdat hij die sluisgelden als belasting beschouwt, kan hij niet met den minister instemmen, dat zij bij koninklijke besluiten kunnen geregeld worden. Dit is, volgens hem, hetzelfde misverstand dat aanleiding gegeven heeft tot de vaststelling van alle de tarieven op de groote wegen door koninklijke besluiten. Het is sedert lang betoogd, dat dit ongrondwettig is, en hij hoopt, dat de regering spoedig zelve tot andere inzigten hieromtrent komen zal. Tot nog toe is het eene lacune in de toepassing van de grondwet.

De heer *de Vos* zegt dat, vermits de vorige Spr. zich verpligt heeft gevonden om, daar het in de heden in behandeling zijnde koncept missive gesustineerde regt van de stad thans in eene openbare vergadering ter sprake komt, te herhalen hetgeen hij te dien aanzien meermalen in besloten vergaderingen heeft aangevoerd, ook hij zich daartoe gedrongen ziet. Spr. meent dan al dadelijk te moeten opmerken, dat al wat door den vorigen Spr. is aangevoerd meer handelt de jure constituendo dan de jure constituto. De heffing van sluisgelden, zegt de vorige Spr., behoort tot het jus publicum, het is geene jus privatum dat door de stad naar willekeur kan worden uitgeoefend, zoodanige heffingen mogen niet afhankelijk zijn van privaat personen of gemeenten, maar zijn naar de tegenwoordige beginselen belastingen die dan ook eigenlijk alleen krachtens de wet behoorden geregeld te worden. Spr. laat dat in 't midden, het heeft geen invloed op de vraag van het regt, dat de stad toekomt. Hetzij men den grond van het regt tot heffing van sluisgelden, met betrekking tot dengenen van wien men ze vordert, gelegen acht in de oplegging der verpligting tot betaling dier sluisgelden door het openbaar gezag en alzoo in het jus publicum hetzij in eigendomsregt van hem die eigenaar der sluizen is, in ieder geval staat het vast, dat zoodanig regt tot heffing hier te lande eeuwen lang en nog erkend is, als een regt dat door privaat personen zoowel als door gemeenten of andere zedelijke ligchamen wettig kon worden verkregen en bezeten en als een regt dat in patrimonio is van dengenen die het heeft, en waarvan hij evenmin als van zijn eigendom mag worden ontzet. Geene tollen op wegen of bruggen, geene sluisgelden of bruggelden op vaarten mogten worden opgesteld dan met toestemming van den Summus Imperans, als behoorende dat regt tot de regalia en domanialia, maar zoodanige heffingen eenmaal aan privaat personen of daarmede gelijk-

staande zedelijke ligchamen, als retributie veelal van daarstelling en onderhoud van kostbare werken toegestaan, waren zij, gelijk *Voet* het uitdrukt, *in dominio privatorum.* Als zoodanig behoort het tot den eigendom waarvan het rustig bezit en genot aan ieder ingezeten bij de in later tijd gemaakte grondwetten is gewaarborgd. Evenmin als hun het regt van heffing kan worden ontnomen kan ook het quantum tegen hun wil eigendunkelijk worden veranderd. Uit die stelling, zegt Spr. volgt daarom niet hetgeen de vorige Spr. daaruit afleidt, dat zoodanige heffing afhankelijk zoude zijn van den willekeur van den eigenaar; neen, hij is gehouden aan zijn tarief, hij kan daarin geene verandering, geene wijziging maken zonder goedkeuring van het oppergezag in den staat. Geen privaat persoon, ik geef het volkomen toe, kan dus zoodanige heffing willekeurig daarstellen nog veranderen, maar daaruit volgt niet dat de Regering het regt zou hebben om de tarieven harerzijds eigendunkelijk te veranderen of te verminderen en alzoo het regt van den tot heffing geregtigde te verkorten. Wat is er nu van het regt dezer stad, opzigtens de sluisgelden te Vreeswijk. Ongeveer vijf eeuwen geleden is de doorgraving tot communicatie met de Lek aldaar door of van wege deze stad Utrecht gedaan en zijn er sluizen gelegd, die sedert door haar meermalen met enorme kosten zijn vernieuwd, en voortdurend onderhouden en beheerd, maar ook sedert dien onheugelijken tijd is zij in het rustig bezit en genot geweest eener heffing van sluisgelden volgens daarvoor door haar, zonder tegenzeggen van hooger gezag opgemaakte lijsten of tarieven. Zelfs door den Keizer *Napoleon I*, die zeer zeker aan privaat personen of gemeenten geen meer regt liet dan hun toekwam, zijn de eigenaren, les proprietaires, van zoodanige heffingen hier te lande bij decreet van 21 October 1811 in hun regt tot heffing naar de destijds bestaande lijst of tarief gehandhaafd, mits binnen zekeren termijn hunne titels en tarieven aan den prefect inzendende. Aan die voorwaarde is door deze stad ook ten opzigte der sluizen te Vreeswijk voldaan en zij is dientengevolge in het rustig bezit en beheer der sluizen en het genot der daaraan verbonden heffing naar het destijds bestaande tarief gebleven, en was daarin tijdens de invoering der grondwetten van 1814 en 1815. Bij deze grondwetten is wel het toezigt op de sluizen als rivierwater keerend werk aan de Regering of den waterstaat opgedragen, doch de eigendom en het beheer der sluizen en het daaraan verbonden genot der sluisgelden volgens het bestaande tarief, noch ontnomen, noch beperkt. Noch bij die grondwetten, noch bij eenige bijzondere wet is aan den Koning of aan eenige autoriteit, hoegenaamd, eenige magt toegekend, om de bestaande tarieven van sluis- of tolgelden aan privaat personen of aan eene gemeente als zedelijk ligchaam toebehoorende te wijzigen, te veranderen of daarvoor eigendunkelijk andere in de plaats te stellen, en alzoo de regten der eigenaren te verkorten. Hetzelfde beginsel bij die grondwetten vastgesteld, waar ieder bij het rustig bezit en genot zijner eigendommen werd gehandhaafd, waarborgde dus ook de eigenaren van sluizen of tollen. De stad Utrecht was dus ook in het genot der sluisgelden, naar het bestaande en zelfs door *Napoleon* gerespecteerde tarief, verbonden aan de buiten haar regerings gebied gelegen en alzoo aan haar, even als aan een privaatpersoon toebehoorende sluizen te Vreeswijk gewaarborgd. Tot 1827 bleef zij dat ook. Doch na de verbreeding der sluizen te Vreeswijk en buiten de Waardbarrière waren wijziging en verandering in het bestaande tarief noodzakelijk, men erkende echter aanvankelijk het regt van de stad en vroeg voordragten daartoe, dit geschiedde door tusschenkomst van den gouverneur, die voordragten werden gegeven, doch destijds niet door den Raad maar door Burg. en Weth.; later kwam de Regering tot het besluit om een algemeen tarief der te heffen regten op de verbeterde vaart van de Lek te Vreeswijk naar Amsterdam vast te stellen, en dit werd werkelijk vastgesteld bij koninklijk besluit van 17 Maart 1827, gelet op de door de gouverneurs van Noord-Holland en Utrecht gemaakte ontwerpen. Tot vaststelling van zoodanig tarief bij koninklijk besluit, waardoor eigenmagtig van Regeringswege de tarieven werden vastgesteld, ook voor de gemeenten of privaat personen, die eigenaren van op die vaart gelegene sluizen of bruggen waren, was de Regering onbevoegd. De Minister zelf beriep zich tot aandrang der herziening van het tarief der sluis buiten de Waard, op de vrees, dat eventueel door den Regter de verbindende kracht aan dat tarief zou kunnen worden ontzegd, op grond dat het niet met medewerking van den Sted. Raad in der tijd was vastgesteld. Ook bij het traktaat met het buitenland wordt door de Regering hare bevoegdheid tot herziening der tarieven als onderworpen voorgesteld aan de noodzakelijkheid, om zich met de belanghebbende gemeenten, door wie die regten geheven worden, te kunnen verstaan. De Stad had echter in dat algemeen tarief, voor zoover daarin ook de tarieven harer sluizen en bruggen overeenkomstig de door Burg. en Weth. aan den gouverneur in der tijd gedane voordragten waren opgenomen, berust en was dus geregtigd dat als haar vroeger tarief vervangen hebbende te beschouwen, waarin zonder hare medewerking weder geene verandering mogt worden gebragt.

In 1853 werd echter door den Minister van Binnenlandsche zaken herhaaldelijk aangedrongen op herziening en belangrijke, ja enorme vermindering van het in dat algemeene tarief begrepen tarief voor de sluizen te Vreeswijk. Alle vertogen dezer zijds van het goed regt der stad bleven vruchteloos. Eindelijk in December van dat jaar besloot de Raad, welligt nog te overhaast, om een belangrijk offer aan het algemeene Rijks belang te brengen en zond een gewijzigd tarief, waardoor de inkomsten zeer verminderd zouden worden, aan den Minister in, om aan Z. M. ter goedkeuring voor te dragen; en wat volgde daarop? de Minister draagt op 26 Dec. 1853 den Koning voor het op den 29. daaraanvolgende door Z. M. geteekende besluit, waarbij op grond van de noodzakelijkheid der herziening van het tarief, op grond dat het door den Raad ontworpen tarief, zoo als het daar ligt, niet kan worden *goedgekeurd* en door de late inzending den tijd tot bedaard overleg heeft ontbroken, oppermagtig, zonder medewerking van deze stad, een nieuw tarief met 1 Januarij 1854 voor de gemelde sluis wordt ingevoerd, geheel afwijkende van het dezerzijds voorgedragene tarief en eene nog belangrijker verlaging der sluis- en bruggelden bevattende. Tot zoodanige handeling was de regering ten eene male ongeregtigd, zij bevatte eene wederregtelijke verkorting van het goed regt dezer stad, en toch in stede van zich tegen de inachtneming van dat tarief te verzetten, en zijn goed regt jegens den Staat, door tusschenkomst van den regter te handhaven, sloeg men al weder den zachten weg van vertogen in, om een bepaald verzet tegen de Hooge Regering te vermijden; in het laatste gedeelte van het verloopen jaar bleek het, dat het alzoo opgedrongen tarief, dat jaar vermoedelijk niet veel minder zoude opbrengen, dan men vroeger als opbrengst van het ter goedkeuring aangeboden, doch ter zijde gelegde tarief had geraamd; de Minister beriep zich daarop. Wat deed men nu? Men meende nu in de overwegingen van het besluit van December 1853, de middelen te vinden om met behoud van de eer aan beide zijden den vrede te kunnen sluiten. In die overwegingen meende men een grond te kunnen vinden, om aan te nemen dat die eenzijdige vaststelling van een nieuw tarief alleen een gevolg was van de urgentie en gebrek aan tijd tot gemeen overleg: het was dan ook voorloopig maar voor één jaar ingevoerd. Men dacht, zoo men alles dezerzijds toegaf wat het fond betrof zou de Minister zeker bereid zijn om, wat den vorm betrof, het gedane onregt te herstellen, waartoe om de voormelde redenen, zonder eenige inconsequentie aan die zijde de gelegenheid zich aanbood. Men stelde in den Raad een tarief vast ter vervanging van het vorige in alles met dat van de Regering gelijkluidend, behoudens eenige kleine wijzigingen, vooral in het belang der binnenlandsche schippers, en men zond dit op ter goedkeuring. En wat was daarvan het gevolg? dat in stede van een Koninklijk Besluit, waarbij het door den Raad onder nadere goedkeuring des Konings vastgestelde tarief werd goedgekeurd, het stedelijk bestuur een Besluit ter uitvoering ontving, houdende, zonder eenige melding zelfs van de medewerking van den Raad, vasstelling van dat tarief, als eene geheel en alleen van de regering uitgaande handeling, waardoor alzoo al weder het regt van de stad miskend werd. Bij de geleidende missive van den minister wordt het nu voorgesteld, alsof de stad wel zeer tevreden moet wezen, als hebbende nu een tarief, geheel overeenkomstig haren zin. Het woord is welligt wat hard, maar ik kan dat te kennen geven van den minister niet anders dan sarkasme noemen. Evenmin als in deze geheele zaak, zal men den Raad gewis niet kunnen beschuldigen van te forsch te hebben gehandeld, wanneer men tot geen ander besluit dan het voorgestelde komt, om met protest van zijn regt, zijn leedwezen te kennen te geven aan den Minister over die handelwijze. Met een enkel woord, zegt Spr., den vorigen spreker nog te moeten tegenvoeren, dat wanneer diens meening opging dat dergelijke heffingen belastingen zijn en dus niet anders dan krachtens eene wet kunnen worden opgelegd, daaruit dan ook zeer zeker de onbevoegdheid der Regering zou volgen, niet alleen om nieuwe koncessiën te verleenen, maar ook om voor de op vroegere titels gegronde en bij de invoering der grondwet bestaande heffingen nieuwe tarieven vast te stellen. Spr. kan echter niet toegeven dat zoodanige heffingen de kenmerken eener belasting zouden hebben, of als zoodanig kunnen worden beschouwd, zoolang er geene wet is, die ze daarmede gelijk stelt. De openbare vaarten en wegen behooren aan den Staat. De Staat moet daarvan het gebruik aan het algemeen verschaffen, maar gelijk vroeger de Princeps, als zoodanig, zoo heeft later de Regering namens den Staat ten allen tijde het op den aard der zaak gegronde regt gehad en uitgeoefend om voor de daarstelling of onderhoud dat gebruik aan sluitgelden of tollen te onderwerpen. Waar wegen zijn gemaakt, vaarten gegraven of sluizen gelegd door privaatpersonen of zedelijke ligchamen met toestemming van den Staat en tegen het regt van heffing naar zeker tarief, daar is het regt van den Strat op die werken of vaarten door het regt dier privaatpersonen of zedelijke ligchamen beperkt. De Staat heeft alleen het regt om te beletten, dat buiten hare toestemming het gebruik met geene hoogere heffing worde bezwaard, maar kan niet eigendunkelijk zijnerzijds die opheffen of verminderen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat hij allen eerbied heeft voor het gevoelen door den vorigen Spr. met zooveel kracht verdedigd; maar hij is daardoor niet van het zijne teruggebragt. Het verschil bestaat hierin, dat hij het regt om sluisgelden te heffen in eene publieke rijksvaart beschouwt als tot het *jus publicum* te behooren, terwijl de heer *de Vos* het beschouwt als een privaatregt van eigendom, waarin zelfs door de wetgevende magt geene wijziging zoude kunnen worden aangebragt. Hij wijst nog op de ongerijmdheden waartoe de konsekwente toepassing van dat regt voeren zoude. De tarieven waren, vóór nog niet langen tijd, toepasselijk op bepaalde soorten van vaartuigen, zoo als die van ouds op de Lek voeren, en zoo als men nu niet meer gebruikt. Indien nu de stedelijke regering niet goed gevonden had die tarieven te wijzigen, zoo zoude zij de doorvaart kunnen weigeren aan alle vaartuigen die niet overeenkwamen met de omschrijving in hare oude tarieven vervat. Wanneer nu de vorige Spr. zegt, dat de tollen en sluisgelden geene belastingen zijn, maar opbrengsten die de regering als eigenares van de wegen en vaarten heft, zoo berust dit beweren naar zijn inzien, op dezelfde vervatting. Het is geen eigendom in den zin van privaatregt, maar een *jus publicum*, een *jus imperii*, en dit onderscheidt die wegen en vaarten van de domeinen, waarop de staat privaatregt heeft.

Op voorstel van den heer *v. Asch v. Wijck* wordt de verdere behandeling dezer zaak verdaagd, en vooral met het oog op de noodzakelijkheid, dat gedurende deze zitting nog moeten worden benoemd de leden en plaatsvervangers voor de verkiezing voor de stembureaux, voor de aanstaande verkiezing van een lid van de Prov. Staten.

Daarna worden tot stemopnemers voor de verkiezing van 30 Mei benoemd de heeren *Boer* en *Mulder*; en tot hunne plaatsvervangers de heeren *v. Boetzelaer*, *Visscher* en *v. Beest.*

Aan de orde voor de eerstv. *gewone* verg. wordt gesteld het rapport der Komm. omtrent de uitkeering van schadeloosstelling aan de kerkbesturen.

De zitting wordt gesloten.

KORTE INHOUD VAN HET GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING, BETREFFENDE DE VOORGESTELDE AFSCHAFFING VAN DEN AKZIJNS OP HET GEMAAL.

De Regering heeft bij de Tweede-Kamer een gewijzigd ontwerp ingediend, betreffende de voorgestelde afschaffing van den akzijns op het gemaal, en de gedeeltelijke vervanging der opbrengst dezer belasting.

In de daarbij ingediende memorie van toelichting van Z. Exc. den minister van Financien wordt aangemerkt, dat de staatkundige toestand, ten aanzien van ons vaderland, niet ongunstiger is, dan op den 13. Februarij, toen het vorig ontwerp is ingediend; — dat men derhalve voort kan gaan met den weg af te bakenen, welken men verlangt te volgen, ten einde in dat opzigt tot eene beslissing te geraken, al bevond men zich dan ook later in de noodzakelijkheid, om de uitvoering van dit ontwerp nog eenigen tijd te verschuiven.

De Regering stelt alzoo voor: den Rijks-akzijns op het gemaal met den eersten Januarij 1856 af te schaffen; — hetgeen daardoor aan 's Rijks middelen mogt ontbreken door eene verhooging van de opcenten van andere belastingen te vergoeden en, te rekenen van dat tijdstip, de heffing van de plaatselijke belasting van het gemaal als een *eigen middel* te veroorloven, doch niet hooger dan van *f* 2 van de 100 ponden *tarwe*, — *f* 1,60 van de 100 ponden *spelt*, en 60 cent van de 100 ponden *rogge;* — behoudens het geval, voorzien bij de gemeente-wet, wanneer de belasting op de tarwe *f* 3 per 100 ponden kan bedragen, en het stelsel der belasting in de gemeenten in overeenstemming wordt gebragt met de wet van Junij 1851.

De Regering verdedigt zich tegen het vermoeden, als of zij zich in deze aangelegenheid zoude hebben laten medeslepen tot iets, 't welk zij aanvankelijk niet zoude hebben gewild. Op de bedenking aan de tegenstanders van de afschaffing van de belasting op

eene grootere schaal, betreffende de onzekerheid der koloniale bijdragen, antwoordt de Regering, dat deze inkomsten, even als die van alle andere belastingen, onzeker zijn; maar dat men dankbaar kan wijzen op de uitkomsten van de laatste jaren, en dat, al mogten de behoeften van de indische huishouding toenemen, en al mogt de emancipatie der slaven in de W.-Indien tot stand komen, men er op zal kunnen rekenen, dat in de volgende jaren niets meer tot herstelling van het indische muntwezen zal gevorderd worden.

Ten aanzien der beschikbare middelen verklaart de minister, dat dezelve in 1854 hebben opgeleverd *f* 61,102,717; maar dat het voorzigtig zal zijn, dit bedrag niet hooger te stellen voor 1856 dan op *f* 60,502,717; — te verhoogen met *f* 374,220, door de vermeerdering der opcenten van het gedistilleerd; met de meerdere opbrengst van den akzijns van de suiker, van *f* 500,000; met de verhooging van de opcenten van andere belastingen, gerekend op *f* 500,000; — en de *gewone* bijdrage uit de koloniale geldmiddelen van *f* 14,500,000; — te zamen *f* 77,376,937.

Daarvan moet dan worden afgetrokken de opbrengst van het tonnegeld en van het gemaal, te zamen *f* 5,092,866, waardoor het geheel der middelen zou worden teruggebragt tot *f* 72,284,071.

De oorspronkelijke uitgaven, verhoogd met *f* 8,203,000 voor de Marine, zouden alzoo voor 1856 moeten worden geraamd op *f* 74.367,000, of met eene vermoedelijke vermindering van den rentelast van *f* 600,000, op *f* 73,767,698. Wanneer men nu aanneemt, dat de Regering, tot het goedmaken van de buitengewone uitgaven tot herstel der Marine, eene bijdrage van *f* 1,500,000 uit de koloniale middelen verlangt af te zonderen, dan zoude op deze wijze het evenwigt in de geldmiddelen zijn hersteld. Dat deze bijdrage uit de bedoelde geldmiddelen zonder overdrijving kan worden verwacht, wordt door de Regering als aan geene bedenking onderhevig voorgesteld.

De Regering is, in de memorie van toelichting, getreden in een breed betoog, ten bewijze, dat in 't algemeen belang de afschaffing van de belasting op het gemaal boven eenige andere afschaffing de voorkeur verdient.

De Regering ziet af van den voorgestelden hoofdelijken omslag, welke *f* 1,500,000 zoude hebben moeten opleveren. In stede daarvan wordt voorgesteld eene verhooging van *zes* opcenten van de *grondbelasting*, het *personeel*, de *patenten*, den *wijn*, het *geslagt*, het *kollektief zegel*, het *zegel*, de *registratie*, de *griffie-regten*, de *hypotheek-regten*, de *successie* en den *waarborg* op de gouden en zilveren werken.

Dat vele steden de belasting op het gemaal niet kunnen missen, wordt door de regering betreurd. Dezen akzijns als Rijksbelasting afschaffende, vindt zij evenwel geene vrijheid om de gemeentebesturen in het behoud dezer belasting te verhinderen, welker plotselijke opheffing de geldmiddelen van vele gemeenten in de schroomelijkste verwarring zoude brengen.

De Kommissie van Rapporteurs voor het ontwerp van wet tot afschaffing van den akzijns op het gemaal is, na kennis te hebben genomen van de memorie van beantwoording, door den minister van finantien onder dagteekening van den 11. Mei jl. ingezonden op het voorloopig verslag wegens dat wets-ontwerp, alsmede van het gewijzigd wetsvoorstel, bij de memorie gevoegd, eenparig van oordeel, dat te dezer zake eene nieuwe overweging in de afdeelingen gevorderd wordt.

Zij is tot deze beslissing gekomen, op grond dat het gewijzigd wetsvoorstel ten aanzien van twee hoofdpunten ten eene male afwijkt van het oorspronkelijk ontwerp. Bij dat gewijzigd ontwerp wordt toch ten eerste voor het middel, dat tot gedeeltelijke vervanging zou hebben gestrekt van hetgeen 's Rijks schatkist bij de afschaffing van den akzijns op het gemaal zou derven, eene geheel andere voorziening in de plaats gesteld; en wordt ten tweede de bevoegdheid der gemeenten tot heffing eener plaatselijke belasting op het gemaal op eene van het oorspronkelijk ontwerp verschillende wijze geregeld.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.